

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12— miesięcznie złp. 4. — Nu-
mer pojedynczy gr. 6.

N^o 158

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 11 Czerwca 1828 roku we Srodę.

Wiadomości krajowe i Zagraniczne.

KROLESTWO POLSKIE — Warszawa. — Jego Królewiczowska mość X^{te} Oranji następcą Tronu niderlandzkiego, onegdaj o godz. 8miej rano przybył do tujszej stolicy, z adiutantem swym pułkownikiem Heil. — N. Król Pruski udarował doktora J. C. M. W. Xięcia Konstantego Cesarzewicza, JP. Bizel (Bigel) dużym złotym medalem, za złożony J. K. M. exemplarz dzieła pod tytułem: Wykład metody lekarskiej, zwanej Hemeopotja Examen del Hemeopothie etc. Medal ten przysłany został przy liście do P. Bizel, z własnoręcznym J. K. M. podpisem.

— Kommissja rządowa sprawiedliwości wezwwała w d. 7 m. b. na urząd rejenta kancelarii ziemiańskiej Tomasza Hasmana, pisarza sądu pokoju Ptu radomskiego, przez radę obywatelską tegoż województwa na posiedzeniu dnia 18 maja r. b. wybranego.

— Mateusz Odrobiński rodem z wsi Budek przytockich w powiecie siennickim, województwie mazowieckim położonej, lat 26 wieku mający; zostając w karczmie w wsi Zimnowodzie, powodowany chciwą żądzą pieniędzy, po wzięwszy wiadomość że w dniu pewnym Kazimierz Pyrzyk, soltys wsi wspomnianej, podatek do skarbu publicznego odwiezie, wyszedł z nabita fuzją na drogę, którą Pyrzyk miał przejechać, celem zabicia go i zabrania mu spodziewanych pieniędzy. Jakoż w krótko gdy nadjechał Pyrzyk, szedł obok niego w oddaleniu st. j. kilku koło krzaków. Odrobiński, przywodząc do skutku myśl swą zbrodniczą, mierzyl do jadącego na koniu 4 razy fuzją, lecz 3 razy ręce mu opadły, a za 4tym nawet fuzją z rąk wypuścił. Tymczasem Pyrzyk wjechał w las, a niczem niezrażony Odrobiński pośpieszył za nim; i gdy się do niego zbliżył o 15 kroków, wystrzelił w jego plecy. Pyrzyk spadł z konia nieżywy. Po dokonany takimowym czynie, Odrobiński odciągnął zabitego z drogi, zabrał mu trzos z pieniędzmi którym był przepasany, i wrzuciwszy tym sposobem zamordowanego wrów, po przykryciu go drzewami, wrócił z zdobyczą do domu. Sąd kryminalny województwa mazowieckiego i kaliskiego znajdując przyznanie własne Mateusza Odrobińskiego z wszelkimi okolicznościami jakie wykryła inkwizycja, zgodnem, wydał pod dniem 31 maja r. b. wyrok, mocą którego tenże Odrobiński jako przekonany o zbrodni morderstwa rozbójniczego, na karę śmierci przez powieszenie

na szubienicy wykonać się mianą, z skutkami kar skazanym został.

— Xięgarnia Brzeziny przyjmuje prenumeratę na zapowiedzianą we Lwowie historję Lwowa po zł. 8 za exemplarz.

— Tłumacz Algebry Bourdona ma zaszczyt uwiadomić publiczność iż druk tego dzieła jest już posunięty do 18go arkusza i że będzie ukończony w miesiącu lipcu r. b. Prenumerata na to dzieło, zł. 8, przyjmuje się do 15 lipca na prowincji u uproszonych osób, w stolicy zaś po xięgarniach Węckiego, Steblera, Brzeziny, i w składzie Ciechanowskiego na Podwalu. Osoby zbierające prenumeratę raczą więc przed 15 lipca przysłać do drukarni Kulika do Płocka listę imienną prenumeratorem dla umieszczenia ich przy dziele.

ANGLJA. — Już więc w części wiadomi są nowi ministrowie angielscy: były poseł w Wiedniu hr. Aberdeen przyjaciel X. Meternicha, został ministrem spraw zagranicznych; P. Murray, sekretarzem stanu w departamencie osad; P. Hardinge, sekretarzem w wydziale wojny. (G. B.)

FRANCJA. — Dnia 18 maja wypłynęły z Tulonu na morze śródziemne do eskadry wice admirała de Rigny 4 fregaty i jedna korweta; zapewniają że Alexandria będzie oblegana i że obmyślają już środki, Moreę od Egipcjan zupełnie oswobodzić. Słychać także, iż okrętom greckim zabroniono zawijać do wysp Kandji, Scio i niektórych innych. W Tulonie czeka co chwila na nowe rozkazy 26 okrętów wojennych. (G. F.)

HISZPANJA. — Prowincja Guipuskoa wyznaczyła po 25,000 fr. za każdy dzień przebywania króla J. w jej granicach, a to na utrzymanie jego dworu. Oprócz tego wzięła na siebie kosztą iluminacji, walki hyków, balów i t. p. — Od dawna nie wiadziano z pewnością, do którego z mocarstw, czy do Francji, czy do Hiszpanji, należała pewna przestrzeń ziemi na granicy Pireneów; teraz zajęli ją żołnierze hiszpańscy. Prefekt francuski pogranicznego obwodu zdał o tem rapport rządowi. — Rząd hiszpański stara się usilnie o pomnożenie i uorganizowanie wojska. — Xiężna Beyra kazała ubrać w nowe mundury wszystkich portugalskich żołnierzy, którzy dawniej pod Chawesem służyli i później w Hiszpanji znaleźli schronienie: mają oni teraz powrócić do ojczyzny z dowódcą swoim na czele. Chawes bawi jeszcze

w Bafonnie, ale co chwila spodziewa się rozkazu do wyjazdu. — Policja w Katalonji zabrała kilka zapasów broni i mundurów przechowywanych w wyższej Katalonji; słyhać że je posłał był z Perpignan Ludwik Oriol, były dowódca powstańców. Rząd francuzki ma być uwiadomiony o tych szczegółach. — W Figueras skazano na śmierć 7 osób, które zgromadzały bandę i zaczęli napastować wojsko królewskie. Między niemi znajdował się niejaki Peix, który był officerem i miał udział w wojnach Napoleona. — Pan Salmon, minister spraw zagranicznych, otrzymał od rządu portugalskiego depesze, w których była mowa o wydaniu Hiszpanów w Portugalii będących. Lecz minister hiszpański miał odpowiedzieć, że większa część tych Hiszpanów jest na śmierć skazana w razie stąpienia na ziemię ojczystą i że byłoby przeciw prawu narodów odbierać tych nieszczęśliwych od rządu portugalskiego dla oddania ich w ręce oprawców. (G.F.)

NORWEGJA. — Gazety w Chrystjanji wychodzące, umieściły projekt rządowy do prawa o odpowiedzialności urzędników, przełożony Storthingowi. Na wstępie tego projektu powiedziano; Przekonani o potrzebie położenia przez urzędowe i pewne przepisy granic dowolności w osadzeniu sprawowania się i odpowiedzialności członków rady stanu, najwyższego sądu i Storthingu, która to dowolność od zastosowania dawniejszych pod rządem zupełnie monarchicznym stanowionych praw, do stosunków prawnych, jakie tylko w państwie konstytucyjnym istnąć mogą, jest nieodłączna i zważywszy że ci urzędnicy i reprezentanci narodu słusznie mogliby żądać, aby zabezpieczeni byli od dowolności przez nowe, na konstytucji oparte prawa, uznał N. Pan etc. — Deputacja Storthingu podała dnia 20 maja królowi J. adres, w którym oświadczone, że naród norweskich obchodził dotychczas dzień 17 maja, jako rocznicę konstytucji w Eidsvold nadanej, dla tego tylko, ponieważ dzień ten był zarazem rocznicą zaprowadzenia liberalniejszej ustawy.

Na adres powyższy odpowiedział król J. w ten sposób; Mości Panowie! Kiedy z powodu dnia 17 maja ustnie się komunikowałem z prezesem, wiceprezesem Storthingu i obudwoma jego oddziałami, myślałem, że dam powód tylko do prywatnej komunikacji między mną i deputowanymi królestwa. Lecz gdy Storthing z powodu owej komunikacji, adres do mnie podać życzył, przedmiot ten, jakkolwiek co do istoty niezmiennony, przybrał teraz niejako inną postać, a rozważywszy go, umyśliłem, nie odstępując od prawideł konstytucyjnych, przyjąć publiczną odpowiedź, chociaż z razu sądziłem, że jak moja komunikacja, tak odpowiedź, prywatnie udzieloną być była powinna. Prawa tronu opierają się na niezmiennych podstawach; one powinny być ciągle skazówką dla obowiązków urzędników krajowych, podobnie jak są wyciśnięte w umysłach mieszkańców i potrzebach ludu, którego jestem naturalnym obrońcą. Jako zaręczyciel jego spokojności, mocno uradowany, że w charakterze zwierzchnika, którego obowiązki wkłada na mnie moje wysokie powołanie, przyłożył się do niej mogę, odpowiadam na podany do mnie adres. Prawo publiczne Europy zaręcza byt społeczności po-

litycznych. Wojna niszczy ten byt i znowu prawo publiczne nadaje prawość nabyciu krajów, w traktatach przez monarchów umówionemu. Traktat w Kiel zawarły, zgodzał się z prawem publicznym, doznał on nadwężenia, ale konwencja w Moss upравиła to, a w niej wyraźnie oświadczyłem, że nikt nie będzie przesładowany za dawniejsze zdanie nieprzyjazne połączeniu obudwu królestw. Dzień 20 października i 4 listopada 1814 uzupełniły to zaręczenie, przypieczętowała je konstytucja państwa. Utworzyły się nowe węzły, nowe obowiązki, i dwa narody, jednych ojców potomkowie, wyprzysięgły się przy ołtarzu ojczyzny dawniej i zgubnie nienawisci. Oplakiwały one wspólnie krew, która płynęła w skutku podburzenia tych, co z ich niezgód spodziewali się ciągnąć zyski. Straty pieniężne zniszczyły zasoby Norwegji; kapitał znaczny w porównaniu z tym jaki teraz jest w obiegu, zginął w ciągu wojny, którą ci ścigali, co nieprzyjaznym okiem spoglądali na jutrzeńkę pokoju półwyspu. Straty te były dotkliwe dla Norwegji, nie licząc jeszcze rozlaną krew jej dzieci. Po 10 latach szczerzej przyjazny i wierniej zgody, odświeżać wspomnienia, zarówno dla obudwu ludów bolesne, chociaż wznawiać pamięć przygasłej nienawisci bez względu na popioły zmarłych i pod pozorem obelżenia przejścia z pod rządu samowładnego pod rząd konstytucyjny; to zarówno niepodobałoby się monarche, który odstąpił, jak temu który nabył, to wystawiloby znowu obadwa ludy na niebezpieczeństwo zniszczenia i na lekceważenie tych wypadków przez które wielkie państwa rozbrane, inne zupełnie zniszczone zostały. Połączenie półwyspu jest pierwszym warunkiem trwania jego swobód i zewnętrznej jego niepodległości. Zradością widzę, że Storthing uczuwa to razem ze mną etc. Zwiększych i mniejszych miast norweskich donoszą, że życzenia króla w całości się spełniły i że dzień 17 maja upłynął spokojnie i bez obchodów. (G. H.)

PORTUGALJA. — Gazeta lizbońska z dnia 12 maja umieściła dekret Don Miguela upoważniający rząd do zaciągnięcia 10 milionów Kruśadów pożyczki. Większa część tej summy już jest w ręku rządu. — Hr. Figueras mianowany został postem w Madrycie, hr. da Ponte w Parwzu, a wicehrabia Asseca w Londynie. — Biskup w Augarwe niechciał zadosyć uczynić rozkazom nadesłanym z Lizbony i przykład jego tyle sprawił, iż w mieście Faro nie ogłoszono Don Miguela królem, ale komendant placu podburzył pospólstwo, które też na pałac biskupa napadło. — W całej Portugalji niema prawie ani jednego miasta, w któremby się nie można było obawiać ruchów. — Niektórzy utrzymują, że wiadome infantki oświadczenie jest unieważnieniem wszystkich postanowień wydanych za jej rządu. (G.B.)

TURCJA I GRECJA. — Wicekról egipski rozkazał wzmocnić warownie Alexandrii podług planu przez Napoleona i Klebera, a w obawie napadów jakowej, kazał wybierać rekrutów. W ostatnich czasach znajdowało się w Kairze 10,000 regularnego wojska egipskiego. Do Alexandrii miała zawinąć fregata egipska, znacznie uszkodzona przez okręty francuzkie. — Gabinet angielski,

który jak się zdaje, pokłada zupełne zaufanie w prezydencie Grecji, miał go wezwać, aby unikał wszytkiego, co by bardziej zakłócało interesy wschodu. — W Turcji są teraz dwa stronnictwa, jedno za wojnę, drugie za pokój; do ostatniego należy prawie całe ministerjum i Seraskier, który miał główny udział w zniszczeniu janczarów i który już dawno miał wyjechać do wojska nad danajskiego, ale pod rozmaitemi pozorami dotychczas w Stambule pozostał. — Ministrowie tureccy dowiedziawszy się o ostatnich wypadkach na Wołoszczyźnie, naradzają się ciągle i zasięgają niekiedy rady pozostałych w Stambule posłów zagranicznych. — Pułkownik Hejdek pisał list z Napoli do P. Eynard pod dniem 24 kwietnia. Donosi on że z dowódców, którym się niepowiodła wyprawa przeciw wyspie Sejo, każdy chce być oskarżycielem, a nikt nie chce być winnym. Pułkownik Fabvier żądał wyznaczenia komisji, która by rozpoznała postępowanie Epitropji. Wyprawa do Velo również niepowiodła się, z przyczyny, że dowódzcy greccy zmarnowali pieniądze; prezydent kazał zabrać okręty tych dowódców używając ich do blokady brzegów Grecji zachodniej. Wojsko pod dowództwem Ipsylintego, przeznaczone jest do blokowania Aten, gdzie Turcy cierpią wielki niedostatek żywności. Ibrahim musi stawiać opór Sachtyrysowi, który mu zabrał dwa okręty z zapasami; grozi on jeszcze nowymi zagonami, ale zapewne wstrzymają go okoliczności. Rząd grecki jedna sobie codziennie więcej zaufania. Uwięziono byłego ministra skarbu Lodoriki i Generała Nataras za dopuszczanie się ucisku na mieszkańców kilku wiosek. Pułkownikowi Hejdek powierzony został rząd wojenny w Argolidzie i zarząd dochodami zatoki argolskiej. Dochody te przynosiły dawniej corocznie 40,000 piastrow, teraz przynoszą miesięcznie do 30,000 piastrow. (G.B.)

WŁOCHY. — Dnia 13 maja powieszono w Rawennie trzech zbrodniarzy, którzy w dniu 5 kwietnia 1824 r. zamordować chcieli kardynała Rivarola, niemniej innego zbrodniarza, który zamordował był dyrektora policji hr. Martenecci; wyrok ten wydała komisja, oddzielnie do tej sprawy ustanowiona. Tego samego dnia powieszono w Rawennie Żyda, który własnemu bratu życie odebrał. (G.F.)

Wiadomości Naukowe.

Zdanie sprawy z czynności rocznych Towarzystwa naukowego połączonego z uniwersytetem Jagiellońskim przez *J.W. Sebestjana Girtlera*, rektora jagiellońskiego uniwersytetu i prezydującego w témże towarzystwie, na posiedzeniu onegoż publicznem w Krakowie dnia 16 lutego 1828 r.

Prześwietna publiczności! W dniu dzisiejszym, kończąc rok dwunasty a rozpoczynając rok trzynasty prac naszych, pamiętkę założenia towarzystwa naszego, publicznem i uroczystem obchodzimy posiedzeniem; do mnie jako prezesa tegoż samego towarzystwa zobowiązku urzędu i z mocy statutu należy, zdać sprawę z przeszłorocznych prac, i obraz tychże prześwietnej publicz-

nosci w obrebniej zwięzłości wystawić; pefen pochlebniej nadziei w sprawiedliwości światłej i poważnej publiczności, że nie z mnożstwa, lecz użyteczności prac naszych o nas sędzić i naszym usiłowaniom zasłużoną wartość oznaczyć raczy.

Kolega Augustyn *Boduszyński* czytał rozprawę o dziwnych zjawiskach natury, które siła nieustannie stwarza, i nieustannie niszczy, zachowując się jednak przy odwiecznych prawach porządku. Wdalszym ciągu tej interesującej filozofa rozprawy wskazywał różnicę między uniecznioną człowieka ciemnością a korzystnym dla niego oświeceniem i przykładami z dziejów świata czerpanymi wywiódł i przekonywał: że wszystko w naturze i same nauki nieustannie podlegają zmianie.

Kolega Antoni *Matakiewicz* w rozprawie swojej rozbiierał ducha nowszych ustaw, w celu zapobieżenia lichwiarstwu postanowionych. A przywodząc w niektórych okolicznościach, takowych zbyteczność; w innych próżne usiłowania władz rządowych przeciw tej niemoralnej i na szkodę bliźniego wymierzonej kapitalistów namiętności, dowiódł, iż zaprowadzenie towarzystw kredytowych wszelkiej nomenklatury, na zasadach dobrze zrozumianej ekonomji narodów, tę szkodliwą dążność bez potrzeby ogłaszania praw przeciw lichwiarstwu zniweczyć potrafi. W końcu wskazywał zbawienne zamiary rządu królestwa polskiego, w zaprowadzonym towarzystwie kredytowem ziemiańskim.

Kolega Syxtus *Lewkiewicz* oddając winny hołd zasługom, cnotom towarzyskim i obywatelskim ś.p. Józefa Sawiczewskiego Med. D. professora Farmacji w uniwersytecie tutejszym, czytał ku tegoż czci nekrolog wspominając o jego pracach uczonych, tak potrzebie naukowej, młodzieży w uniwersytecie doskonalącej się, jak równie towarzystwu naukowemu, którego był czynnym członkiem, poświęconych. Wspominał wreszcie o pracach literackich w przedmiocie chemji przedsięwziętych, które mu zawczesna śmierć na widok publiczny wydać nie pozwoliła.

Kolega Julian *Sawiczewski* czytał dokończenie rozprawy o medycynie dzikich i nieucywilizowanych narodów w której wykazał stopniowy wzrost tęższe, z postępem cywilizacji w ich krajach przez Europejczyków zaprowadzonej, wykazał zarazem środki w krajach Europy nieużywane, wpływ jednak mieć mogące na choroby i ich leczenie w krajach naszych upowszechnione.

Kolega Florjan *Sawiczewski* czytał rozprawę o różnych sposobach używanych dawniej w celu niszczenia wyziewów szkodliwych, powietrze zarażających; zastanawiając się szczególnie nad korzyściami, jakie z użycia dwóch tak zwanych chlorków inaczey solników sody i wadna wynikają. Liczne przywodząc doświadczenia i podania najslawniejszych w Europie chemików i lekarzy francuzkich, dowiódł starał się, iż solnik wapienny którego trafne w tym celu użycie winni jesteśmy pracom Laborraqua aptekarza paryzkiego, należy do środków pewniejszych z największą szybkością mijamata. Mówił następnie o użytkach jego, mianowicie o zabezpieczeniu ludzi czyszczeniem kanałów publicznych trudniących się, a to sposobami podanemi przez p. Chevallier, o nakadzeniach lekarskich po szpitalach, amfiteatrach anatomicznych, składach mięsnych i wszelkich innych miejscach, gdzie istoty zwierzęce, stosownie do

praw przyrodzenia na pierwiastki się rozkładając, wyziewami szkodliwymi zatrująją czystość powietrza. Zakończył wreszcie rozprawę wyliczaniem użytków solnika tego w medycynie, górnictwie, marynarce i gospodarstwie domowem.

Kolega Józef *Markowski* czytał rozprawę o wodzie mineralnej broseńskiej w Galicji austriackiej, cyrkułe sandeckim, pół mili od Szczawnicy znajdującej się. A wymieniwszy przedewszystkiem warunki nieodzowne potrzebne dla uczynienia dokładnego opisu wody mineralnej, z kolei przystąpił do opisanja własności fizycznych wody mineralnej broseńskiej, wymienił skład i stosunek żywiołów w jej naturę wchodzących, a nakoniec wskazał przypadki lekarskie, w których ta woda użyta być może.

Kolega *Roman Markiewicz* czytał rozprawę o użytku i postępie nauk fizycznych w ostatnich latach wicubieżącego. A chociaż ograniczył się szczupłym przeciągiem czasu, bo ledwie z lat kilku, odkryciami i wynalazkami, i to w obrębach jednej małej odnogi tych nauk, to jest: Fizyki właściwej zaszłemi, z tém wszystkiem, niepodobienstwem było prawie wszystkie wyszczególnić, których liczba codziennie wzrasta. Nauk fizycznych jest przeznaczenie, aby nigdy niezostawały na jednym i stałecznym punkcie; owszem jeżeli ten gdziekolwiek i w którymkolwiek czasie daje się postrzegać, jest to znakiem pewnym zniżania się lub upadku tych nauk i bezczynności umysłu ludzkiego. Przy tak wzrastającej mnogości odkryć i teorii, z których jedne drugim ustępują miejsca; jedne drugim służą do wyjaśnienia i wzmocnienia zasad lub ich obalenia, wypada konieczna potrzeba zbliżenia do siebie oddzielnych, i szczególnych prawd upatrywania związku między niemi i pod jeden widok ogólny ich podciągania. Ztąd nietylko nowe odkrycia, ale ich zbiór, krytyka, uporządkowanie, i że tak można powiedzieć, połączenie ich w jedno ciało, a tém samem wznoszenie ich do coraz wyższych i ogólniejszych praw przyczynia się rzeczywiście do postępu nauk.

Kolega *Maxymilian Weisse* przedstawił towarzystwu naukowemu uwagi o oznaczeniu wierzytelności czasu, przez obserwację wysokości gwiazd i za pomocą tablic planet współrzędnych. Szczególniej żeglarzom ten sposób wyrachowania wszelkiego polecenia jest godnym, gdyż nietylko oznacza sam czas, lecz razem wskazuje długość i szerokość jeograficzną.

Kolega *Augustyn Frąckiewicz* podał towarzystwu naukowemu rozwiązanie jednego zagadnienia geometrycznego, wraz z uwagą nad pewnem rozwinięciem potęgi dwumianu.

Kolega *Paweł Czajkowski*, czytał pochwałę życia i talentu ś. p. Michała Stachowicza, a wystawiwszy jego umysł różnemi darami wzbogacony, uważał w nim tém prawdziwszą chlubę dla polskiego imienia, że jako dziełomistrz własnym natchnieniem powodowany, wyrzył na wszystkich dziełach sztuki malarskiego, piętno oryginalne, odznaczył szczęśliwie rysy swego pędzla nieporównanemi wdziękami; wreszcie z ojczystych dzieł znakomitsze wypadki do swoich obrazów czerpiąc, nową w tym zawodzie utworzył szkołę, a jako w pozycji wyjednał sobie chwalebne postępowanie szacunek rodaków, tak zasługą i godną uwielbienia pracą,

okazał się wzorowym naszą narodowości malarzem. Tenże kolega czytał także rozprawę o duchu estetyki w nadobnych naukach, w której wartość rozumu i panowanie jego za jedyną podstawę wszelkich działań ludzkich wzięwszy, dowodził razem, iż w utworach sztuk pięknych, samo oświecenie jest tą najwyższą władzą, która każdy pomysł ujmującą barwą przystraja i tego dokonywa, co natchnieniem zowieśmy, co w wyższym pojęciu jest wieńcem niepodobnej do określenia piękności. Przeszedłszy zaś w tej rozprawie cały niemal łańcuch wyobrażeń w systemata zamienionych, zważając ich różnicę, jako skutek zewnętrznych stosunków lub odmiennych wrażeń, zależących od obyczajów, nałogu i sposobu, wykazał niestatczność smaku i wątpliwość jego prawideł, a natomiast radził w tym zawodzie postępować za powagą zdań mędrców i w każdym wieku panującego mniemania.

Kolega *Ludwik Krosicki* czytał rozprawę o szerokiej pragskich groszach, w której opisał ich gatunki, wyjaśnił powody i początek ich zaprowadzenia. Porównywał ich wartość pod rozmaitemi w Czechach panowaniami, a z pod stempla wychodzące z teraźniejszą monetą polską, ewaluował summy z historii polskiej znajomsze na kopy szerokiej pragskiej groszy rachowane.

Kolega *Alexander Serna Sollowiewicz* czytał uwagi o grammatykach filozoficznych i rozbiwał kolejno autorów, począwszy od starożytnych aż do wiekopomnej pamięci autora grammatyki języka polskiego xiędza *Onufrego Kopeczyńskiego*, obejmując w swych uwagach układ grammatyki powszechniej, jak równie szczególnej każdego narodu.

Druk tomu XII roczników towarzystwa naszego ukończony i publiczności udzielony został.

Ten jest krótki i wierny obraz prac przeszłorocznych. (Następują dary, których wyliczenie dla szczupłości miejsca opuszczamy.)

Towarzystwo nasze w roku zeszłym przez znaczną liczbę mężów, tak w kraju jak za granicą, dostojnością, talentem lub pracami uczonemi znakomitych, pomnożone zostały. Następujące bowiem osoby wpisane są w księgi nasze jako członki honorowe. *JO. August Długosz* xięże na *Raudnitz Lobkowitz*, N. cesarza Austrii radca tajny, gubernator Galicji i *Lodomerji*; *JW. Artur* na *Potoku Potocki*, pan i hrabia na *Tęczynie*, *JW. Wojciech Mier* tajny radca i szambelan N. cesarza Austrii, orderu ś. *Stefana* komandor; *JW. Tytus Dzieduszycki* obywatel Galicji; *Wielmożny Adam Junosza Rościszewski*, obywatel Galicji. Czynnemi członkami towarzystwa mianowani: *Jan Stanisław Przybylski* profesor teologii dogmatycznej w uniwersytecie jagiellońskim. *Felix Rudwański*, profesor architektury. Za członków korespondencyjnych zapisani są: *Józef Ricard* kolegiálny radca N. cesarza i króla polskiego, kawaler kilku orderów, sekretarz przy legacji państwa rosyjskiego; *Adam Kłodziński* obywatel Galicji; *Jan Simonów*, profesor astronomji w uniwersytecie kazańskim; *Sylwester Platzer* Med. i Ch. Doktor; *Józef Kowalski* Med. i Ch. doktor.